

Stările în Maramureș.

II.

Cea mai bună ocaziune de a vena după munții marmarțieni, li a oferit-o veneticii evrei neînțelegerile și certele la împărțirea teritoriilor de munți. Jidovilor nu li-a trebuit decât a viri zizanie, a mări invidia prin ațitarea nedreptăților contra celor ce-i nedreptățiau, urmarea fu funestă. Cei nedreptățiți, duși în virtejul patimei, ca răsunare etc. — își vindeau părțile lor de munți pe veci jidovilor, cu prețuri bagatele.

Pe elementele turbulente, cari nedreptățiau pe confrății lor, composesori, la urma vremii le ajungea nemesea. Se aflau tată 'n față cu noii posesori, iscusiti, rafinați, cari nu lăseau din dreptul lor nici o iotă și cari se foloseau de toate apucăturile, spre a-i șicana și a-i terorisa pe dânsii, cari mai înainte ei erau cei-ce făceau nedreptățile. Când Jidului (așa se dice prin Maramureș Evreului) li succede s'acapareze — pe diferite căi — mai mult de jumătate din teritoriul cutărui munte, atunci cu rafinamentul său înăscut, născocea fel de fel de mijloce de a terorisa pe cei rămași, încât la urmă și cei-ce materialicesce erau mai independenți, vechi posesori, copleșiți de atâtea scârbe își vindeau și ei pe veci părțile lor de munți hămișilor proprietari noi jidovi.

Illegalitățile erau atât de dese, atât de multe, încât o sumedenie de părți de munți au trecut în mâinile jidivilor vândute fiind în învâlmășală, nu de adevărații proprietari, ci de câte un uncheș ori frate gălăgios în numele a 5—6 frați ori nepoți de frate și de soră.

Intabulațiile mergeau mai cu greu, căci trebuiau genealogii, cari să precizeze părțile pe cari avea a se face intabularea. Facerea, compunerea genealogiilor „la fel“, erau tot atâtea isvóre grase pentru cei-ce le isprăveau. Era gheșeft în toate părțile.

Cel-ce călătorește prin aceste părți, cu deosebire prin Borșa, Moisei, Săcel, Sălisce, Ghișeu de sus, Ghișeu de mijloc și Ghișeu de jos, la tot pasul se întilnesce cu ast-fel de proprietari deposeați, cari se căesc, că părțile lor de munți se află în mâinile jidovilor, deși ei nici când nu le-au vindut, cu atât mai puțin au primit vr'un ban pentru ele.

Procesul deposeării proprietarilor de munți, ce a decurs lent, d'ér încontinuu, ađi e terminat, căci afără de biserica din Ghișeu și din Moisei (acesta din urmă cu banii din desdaunarea regalului a acuirat un munte din mână jidovescă) toți munții Românilor se află ađi în mâni jidovesci și în mâinile altor câtorva străini de neamul românesc, încât putem conchide cu siguritate, că sörtea oierilor români din Maramureș depinde de la ei.

Cel ce cunoște relațiunile economice în Maramureș, e convins de

acel trist adevăr. Causa că totuși nu se dă lovitură de mörte oierilor români e că aceștia mai pot suporta înfricoșatele arênđi anuale de pășunat, cari în unele casuri representă o sumă tot așa de mare, cât au fost prețurile vândărei de veci a respectivilor munți. Cu timpul și acesta va urma, căci proprietarii jidovi în continuum fac restricțiunile oierilor, intru cât cele mai avantajoase, mai mănöse pășuni le folosesc pentru ciređile de vite ale lor, al căror număr din an în an merge crescând, le îngrășe bine și tómma le transportă pe calea ferată la măcelăriile din Pesta și Viena, umplându-și pungile și îmbogățindu-se ca în poveste.

Jidovii, ca noii proprietari, chiar și la arendarea pășunilor de munți se folosesc de exclusivismul caracteristic rasei lor, nu le dau de-a dreptul la Români, ci mai întâi corigionarilor lor mai s'erați, aceștia apoi le dau Românilor tot pe lângă câștig și bun gheșeft, din care își asigură existența; va să dice Români numai din a doua mână ca subarendași ajung cu vitele și oile lor la pășune. Marmarțienii, proprietari de pământ, sunt avisați a tiné oi, căci pământurile lor situate pe cöstele prăpăstioase, numai érna prin consumarea pe ele a nutrețelor de fân le mai pot gunoi baremi în așa măsură, ca să pöta produce ovés, din care cei mai mulți se nutresc, făcând pâne din el.

Când jidovimea, în urma înmulțirii ciređilor de vite și a turmelor lor de oi, va afla de priincioși a denega pășunatul, — în acel timp, nu tocmai îndepărtat, Români marmarțieni nu vor mai fi în stare a tiné oi, a-și îmbunătăți pământurile, astfel apoi pământurile nu vor produce nici ovés, și atunci emigrarea în massă a Românilor va fi inevitabilă, și ei vor trebui să facă loc Jidovilor, să formeze aici o nouă Galitie.

Trebuie să amintim, că pe când bogătașii de prin satele de la pólele munților marmarțieni, — din timpuri străvechi, de la „descălecare“ (cum grăim aici) trăiau cu deosebire din oierit și din creșterea vitelor cornute, — cei mai s'erați își agonisau pânea cea de toate d'ilele din comerciul cu lemne, și anume tăiau molii și brađi, construiau plute, le transportau până la Sigeth, de aci pe Tisa în jos până în basinul țării, unde vindându-le cu prețuri bune, își agonisau cele de lipsă pentru traiul vieții. Astfel au trăit vécuri de-aréndul și erau îndestuliți cu sörtea, ba putem dice, erau mai îndestuliți decât cei de la țără cu șesurile cele mănöse, duceau o viétă relativ mai ușöră. De aceea când venea alianul, se luptau cu atâtea vitejie pentru munții lor, și numai astfel ne putem esplica, că pentru eroismul lor nu au rivnit să capete moși la șesuri mănöse, inlăuntrul țării.

Deci, precum din vechime și cei mai s'erați, cari nu posedau oi și vite multe, prin munca mânilor, cu lemnăritul duceau o viétă ticinată, astfel ar fi putut trăi din lemnărit și de

acum înainte sute și mii de ani în ticină, de nu ar fi urmat legile relative la esplotarea sistematică a pădurilor. Cei cari au făcut aceste legi se vede că n'au cunoscut câtuși de puțin referințele economice ale muntenilor din Maramureș, căci prin aceste plutășitul la Români din Maramureș, care a fost o arteră de viață, s'a făcut cu neputință și în locu i s'a deschis teren Evreilor bogati séu, mai corect d'is, firmelor evreesce o potrivită cale de a esplota pădurile în stil mare și fără de milă.

Neliniște generală.

De-odată cu isbucnirea răsboiului ruso-japoneș, o generală neliniște se resimte în lumea întrégă.

„Politische Correspondenz“ din Viena, diar oficios, a publicat d'ilele aceste următorul comunicat:

„Ministeriul de interne al Austriei, după cererea ministeriului de răsboi, a dat o circulară în privința rechizițiunilor, cari ar avé a se face în cazul mobilisării armatei austriace. S'a dat ordin autorităților administrative să se înțelegă cu comandantii de trupe asupra mijlocelor de transport, pe cari trebuie să le dea ori-ce district“.

O altă scire și mai gravă sosesc din Salonic. Acolo au fost confiscate de cătră vama turcescă 150.000 de cartușe și alte muniții sosite pentru insurgenții macedo-bulgari.

Nu mai puțin important este ceea-ce se telegraféză din Sofia:

„De la isbucnirea răsboiului ruso-japoneș, Bulgaria desfășöră o mare activitate pentru continuarea înarmărilor. Reservele au fost provocate să fie în tot momentul gata a intra sub drapel. Pentru construirea de cai ferate au fost angajați ingineri și muncitori englesi, cari d'ilele proxime vor sosi la Sofia. S'au luat măsură, ca vagónele trenurilor să pöta fi întrebuințate pentru transportarea de tunuri și cai. După afirmațiunile guvernului bulgar, actualmente se află în Bulgaria 35.000 refugiați, între cari 10.000 bărbați.“

Din Paris se telegraféză:

„In fabrica de tunuri Creusot trei însărcinați turci: İsa pașa, Husni bey și Tefvik bey cumpără tunuri, pe cari le trimit imediat la Adrianopol.“

Intr'aceea Rusia, cu toate grijile ce i-le face răsboiul cu Japonesei nu și-a uitat de a da instrucțiunile Bulgariei cum are să se pörte în timpul cât va dura campania în Extremul-Orient. După o telegramă din Petersburg, contele Lamsdorf, îndată după isbucnirea răsboiului cu Japonia, a avisat pe guvernul bulgar, că ori-ce încercare a Bulgariei, ce tinde la ațitarea revoluțiunei în Macedonia, Rusia va considera-o ca un act de ostilitate contra ei.

Importantă e și următoarea scire telegrafică din Berlin:

„După o telegramă, din sursă oficioasă din Petersburg, flota rusescă din Marea Negră nu va pleca în apele Extremului-Orient. Ea are destinațiunea de a preveni o eventuală încercare a Bulgariei de a provoca răsboiul cu Turcia.“

În cercurile diplomatice de aci, se asigură, că guvernul german, în cas de complicațiunii în Orient, va lua inițiativa unui acord al cabinetelor marilor puteri, spre a se da Turciei mandat de a intra în Bulgaria.“

Se vorbește și despre o importantă acțiune a Germaniei. Decă — dice o fôie englesă — Rusia nu va fi favorisată de noroc în răsboiul cu Japonesei, Germania va face un pas însemnat, care pöte să aibă urmări incalculabile. Guvernul german este foarte mahnit asupra Angliei și va sprijini pe Rusia în cererea, ca cesitiunea evacuării portului Vei-Hai-Vei să fie adusă înaintea tribunalului de arbitragiu din Haga. Germania e firm decisă — spune diaral engles — ca să se folosescă de răsboiul pentru a recăștiga simpatiile și amiciția Rusiei, și astfel să instrăineze pe Rusia de cătră Franța.

Semnificativ pentru situația actuală este și scirea, că Danemarca și Norvegia se pregătesc a mobilisa forțele lor navale, din causă că se tem, ca nu cumva flotele Angliei să se apropie și să ocupe, ori să închidă drumul pe apă dintre Marea Baltică și Marea Nordului.

Ca completare a acestor vești adaugem, că la planul de atac contra Portului Arthur, după afirmările foilor englese, a luat parte și un amiral engles, ér în consiliul de ministri tinut la Londra, s'ar fi formulat un program complet pentru o eventuală intrare a Angliei în răsboi.

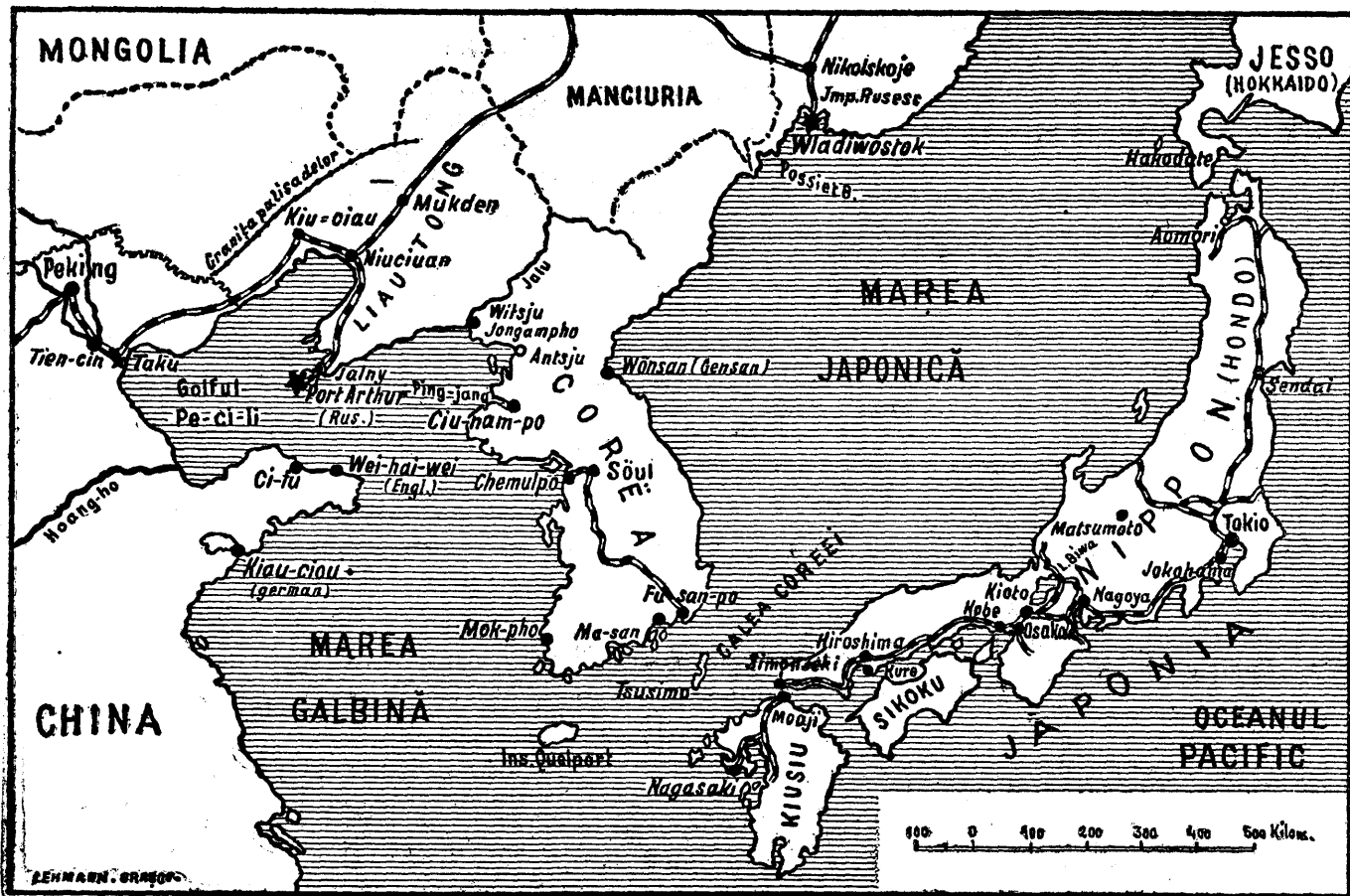
Din toate aceste reiese, că o neliniște mare a cuprins lumea întrégă și că cine scie, ce surprize mari ne rezervă proximal viitor.

Teatru de răsboi în Asia estemă.

Dăm ađi pe pag II-a a fôiei nostre charta teatrului de răsboi în Asia estemă. Cu toate că e opt mii de chilometri depărtat de noi, sunt ațintite asupra acestei părți a Asiei privirile tuturor statelor și popórelor europene. Tötă lumea simte, oă sorții ce vor căde acolo între Marea galbenă, Marea japoneșă și Oceanul pacific vor avé o mare înriurintă asupra constelației politice și comerciale universale.

Se scie, că inimicițiile s'au început prin atacul, ce l'a făcut flota japoneică, ce a pornit din portul Nagasaki (Japonia), asupra pozițiunei flotei rusesci din fața portului rusesc Port-Arthur în nóptea de Lună spre Marți (8 spre 9 Febr. a. c.) când le-a succes Japoneseilor a scöte trei mari corábii de răsboi rusesci cu totul din luptă, causându-le grave stricáciuni. Marți dimineța s'a continuat lupta și a urmat bombardarea forăreței Port-Arthur din partea flotei japoneșe. Tot în 9 Febr. a fost lupta navală dela portul coreian Chemulpo, unde au perit érăși două corábii mari rusesci.

Toate aceste lupte au avut de scop de a face posibilă și a acoperi debarcarea de trupe japoneice la

Chemulpo, aproape de capitala Coreei, Seul și la Fusan-Masampo. Se crede că Japoneseii vor să debarce în Coreea 100.000 omeni.

Escadra rusescă din portul rusesc Vladivostok, la granița nordică a Manciuriei, a reușit a străbate gheața și a intra în Ocean. A plecat de acolo cu scop ca, încunjurând Japonia, să se întâlnească cu escadra rusescă din Marea mediterană, care numai de curând a trecut peste Marea roșie și se află aji în apele indice.

Sunt sciri diferite despre nouă lupte navale în golful dela Liautong, din sus de Port-Arthur etc. der nimic nu e până acuma cu siguranță confirmat. Pe mare se vede din partea Japoneseilor tendința de a bloca portul Arthur și de a paraliza orice acțiune a flotei rusesci, ca astfel să se potă face mai ușor debarcarea trupelor japoneze în Coreea, ér Rușii se silesc a-și reculege forțele navale.

Pe uscat tôte merg firesce mai încet. Cu greu se vor adevveri scirile privitoare la numărul cel mare al trupelor japoneze debarcate pe litoralul Coreei, și al distanțelor și mai marî ce le-ar fi parcurs deja. Nu merge așa ușor cu înaintarea, căci mai sunt și tunurile, carele de munițiune și de provisiuni, echipagele de poduri, etc. de transportat, și în Coreea nu există nici o șosea, numai un singur drum de carë îngust, care mai înainte trebuie să fie transformat în șosea.

Și concentrarea Rusilor la riul Yalu potă înainta numai foarte încet. Până acum sunt concentrate a olo numai 20 bataliöne cu artilerie corăspundătoare. Rusia încă de abia și a început mobilizarea. Trupele le potă transporta numai cu calea ferată siberiană-manciurică. Unui tren militar îi trebuiesc de la Moscova, ca să ajungă la Oceanul pacific 4 săptămâni. Cea mai mare piedcă pentru aceste transporturi e intreruperea ce-o suferă calea ferată siberiană la lacul Baicalic, peste care, când uu e înghețat, trenurile se trec pe trajecte cu vapor, rece-rend timp foarte îndelungat. Se clădesce un drum de fier, care va ocoli lacul, der acesta va fi gata numai în 1907. Acum s'a proiectat să se așede șinele călei ferate de-adreptul pe gheață și linia aceasta pe gheață va fi gata la 28 Febr.

Din tôte aceste cauze s'a calculat, că vor trebui încă cel puțin 4 săptămâni, până ce va pută fi vorba de-o ofensivă rusă seu japoneză pe uscat.

Teritoriile pentru cari se răsboiesc Rusia și Japonia.

I. Mandsuria e una din provinciile Chinei. Suprafața: 942.000 kilometri pătrați, decă aproape de trei ori mai mare decăt Ungaria. Se întinde între munții Șingan și riurile Amur și Ussur. Partea cea mai mare a Mandsuriei e șes, restul deluri și păduri. Partea de sud este pustietate sterilă, în care nici ierba nu crește.

Mandsuria e împărțită în trei părți mari: la sud *Sing-king* cu capitala Mukden; partea centrală *Kirin* cu capitala Kirin, și partea de nord districtul *Amur*, între Cicikar și Mergen.

Populația se strămută tot mai mult spre nord, în ținutul riului Liau.

Mandsuria e în uniune personală cu China. Partea de nord e guvernată exclusiv de autoritățile militare; în *Sing-King* împăratul chinez n'are funcționari guverniali, ca în celelalte provincii, ci un ministriu autonom. Kirin e guvernat direct din Peking.

Orașe mai bine populate sunt Mukden, Niuciuau, Hsin-Mintau, oraș însemnat din punct de vedere comercial.

II. Coreea. Peninsula, stat independent. Suprafața 218.650 km. pătrați (apropă ca Ungaria). Locuitori 5.713.244. Ințreaga țară e un platou înalt, munții sunt apropă pe-o formă de înalți (1400—1700 metri) vâile au o adăncime nefsemnată. Cel mai mare munte este Paikusou (2470 m), e vecinic acoperit de zăpadă.

Coreea e bogată în riuri, cari însă sunt scurte. Albia lor adăncă și îngustă, așa că nu se potă naviga pe ele. Sunt cu totul numai deșce riuri navigabile.

Înainte cu câte-va sute de ani Coreea era o imensă pădure. Cu timpul însă pădurile au fost pustiite, palmul și bambusul japonez a putit apropi total din Coreea. Clima e foarte aspră, riurile de la nord sunt acoperite erna timp de 4—5 luni cu gheață.

Coreea n'are decăt 8 orașe mai de sémă. Capitala *Seul*, e situată pe țărmul riului Hankang, nu departe de mare.

Locuitorii se ocupă mai ales de agricultură, cultivă mătase și tutun. Exportă uneori și legume în cantități mari. Prăsirea de vite încă se practică în mare măsură. În ce privește comerțul, Coreea va avă mare viitor. Chiar și aji exportă mărfuri în preț de 70—80 milioane anual. La 1901 au intrat în porturile Coreei 4972 vapóre cu conținut de 985.301 tone.

Forțele beligeranților.

I. Rusia. Contingentul de răsboi 3.549.000 omeni, contingentul de pace cam 1.311.000 omeni. Armata această e dislocată pe un teritoriu uriaș, din care causă mobilizarea se face în Rusia mai greu decăt în ori-care alt stat.

Armata rusescă din Asia e împărțită în trei districte militare: Turkestan, Siberia și Amur, cărora mai aparține districtul militar din Kvantum. În districtul Turkestan sunt 2 corpuri de armată, în Siberia 2, ér armata din ținutul Amur și din Kvantum nu e împărțită în corpuri.

Ințreaga forță armată rusescă din Asia constă din: 110 bataliöne infanterie, 91 escadröne cavalerie, 38 baterii de câmp, 28 baterii de fortărăt și 37 companii de geniu, la cari se mai adaug două brigădi grănițeri din Turkestan și 4 brigădi grănițeri din Mandsuria. În total 150.000.

constă din 90 vase și numeroșe torpilóre cu 16.046 omeni.

Echipamentul trupelor pe uscat e cu totul modern. Au pușca numită *Meidji* cu calibrul de 7½ mm. și cu celeritate primă de 725 metri. La rezervă modelul *Murata* (ambele invenții japoneze) Tunul e de asemenea invenție japoneză, model *Arisaka*, cu frână hidraulică. La tunuri se folosesc praf fără fum.

Mobilizarea se face foarte repede. În timp de 4 zile armata ințregă potă fi mobilizată.

Marina de răsboi a Japoniei în Iulie 1902 constă din 72 vase mari cu conținut de 252.118 tone, cu o putere de cai de 508.399, cu 1188 tunuri și 16.046 omeni.

Brașov, 3 Februarie v.

Condamnarea lui Valasek. Deputatul Valasek acusat de „ațitare contra naționalității maghiare ce ar fi comis-o prin faptul, că în discursurile ținute cu ocaziunea alegerilor ar fi dis că Maghiarii după-ce i-au despoiat pe Slovaci de tôte, acum vor să-i despăie și de limbă — a fost condamnat de cătră tribunalul din Nitra la 3 luni închisóre de stat, care pedepsă a fost urcată la curtea de apel din Pojun la 1 an închisóre. — Valasek a făcut recurs la curtea de cassatie, care a respins șilele acesteia recursul. Deputatul Valasek a cerut acum reînnoirea procesului.

In congregația comitatului Arad ținută la 13 Februarie au luat cuvântul mai mulți Români, combătând propunerea făcută de viceșpanul Dalnoky de a felicita venirea la putere a noului guvern, precum și propunerea de a lua la cunoșcință măsurile, ce s'au ordonat față cu mișcarea socialistă din comuna Talpoș. Oratorii români au fost d-nii: Dr. Stefan C. Pop, I. Russu-Șireanu, Dr. I. Suciu și I. Groșgoreanu.

Răsboiul.

Asupra evenimentelor ce se petrec pe teatrul răsboiului ruso-japonez, au sosit în aceste două zile din urmă sciri ce se contrađio.

Scirile din sorginte francesă vestiseră, că în decursul luptei navale de la Port-Arthur Japoneseii voiau să debarce trupe pe țărm, der că Rușii i-au respins cu mari pierderi. Insuși ministeriul de marină rusesc desminte scirea această. Nu se confirmă nici scirea, că cu prilejul luptei de la Port-Arthur Japoneseii s'ar fi retras cu mari pierderi în vase de răsboi și omeni și că 9 torpilóre ar fi fost grav avariate. Tot așa stăm și cu scirile din sorginte englesă, cari spuneau, că mai bine de jumătate din escadra rusescă de la Port-Arthur ar fi fost făcută incapabilă de a mai lupta și că Japoneseii n'au avut de loc pierderi. Adevărul este prin urmare, că și Rușii și Japoneseii au avut pierderi în vase și omeni, Rușii mai mult însuș,

după cum a recunoscut-o însuși statul major al marinei.

Pe Ruși i-a ajuns o altă catastrofă în apropiere de Port-Arthur. Vasul de transport „*Jenisei*“ a explodat și în urma exploziei doi ofițeri și 99 soldați și-au pierdut viața.

Se anunțase, că din Vladivostok au plecat 4 vase de răsboi rusesci cu destinație în marea Galbenă, având a se înțilni la un punct ôre-care cu flota rusescă din Mediterană, care încă a plecat spre teatrul răsboiului. Și se dicea, că vasele rusesci au atacat și cufundat 2 vase mari comerciale japoneze și au părjolit cu focuri de tun orașul japonez Hakodate. Din sorginte englesă se anunță însă, că trei din cele patru vase rusesci au fost aruncate în aer de cătră Japoneseii în portul Ciugaro, ceea-ce decă s'ar adevveri, ar însemna un nou desastru pentru Ruși. Șciirea nu e confirmată încă.

Din scirile ultime reiese, că atât Rusia, cât și Japonia desfășură o mare activitate pentru a-și concentra trupe pe uscat în partea de miază-nopțe a Coreei, unde se crede, că are să se dea în curând o mare luptă între forțele adversare.

Asupra ultimelor evenimente telegrafaul aduce următoarele sciri:

Japonezii la Port-Arthur.

După o depeșă oficială din Port-Arthur cu data de 13 Februarie s'a zărit în sêra de 11 Februarie, la Jukan, pe mare, prezența vaselor japoneze. În ziua de 12 Februarie s'a anunțat apariția a 6 cuirasate japoneze în rada de la Tatung. S'a auzit chiar și comanda.

Sciri private din Tchifu anunță, că escadra japoneză a suferit și ea pierderi însemnate în lupta de la Port-Arthur. „*Le Temps*“ din Paris este informat din Petersburg, că nisce depeși ale generalului Alexejew anunță o nouă luptă între flota japoneză și rusă. Flota japoneză s'ar fi ivit la nord de Port-Arthur și a fost primită cu focuri din partea forturilor și a vaselor rusesci.

Planul Japoneseilor ar fi, de a debarca la nord de Port-Arthur și a tăia comunicația dintre această cetate și trupele de la fluviul Yalu.

Tăcere semnificativă.

Ambasadorul Japoniei la Washington a declarat, că decă de pe teatrul răsboiului nu sosesc sciri nouă, atunci se înțimplă lucruri mari, cari nu pot fi spuse. Prestigiul armatei japoneze și interesele strategiei cer tăcere.

Impăratul Germaniei cătră Țar. Circurile diplomatice din Berlin raportă, că după atacul Japoneseilor de la Port-Arthur, împăratul Germaniei a felicitat telegrafic pe Țarul Nicolae. Țarul a răspuns, că trupele rusesci apără Rusia și resping atacurile josnice.

La balul de curte din Berlin împăratul Wilhelm a avut o lungă convorbire cu ambasadorul Rusiei.

Avangardele inimice la riul Yalu. Atașatul frances al marinei din Peking anunță, că avangardele rusesci și japoneze s'au ciocnit la riul Yalu și că Rușii au făcut 80 de prizonieri japonezi.

Vase rusesci pe drum. O depeșă din Kiel vestesce, că 15 cuirasate rusesci au trecut prin canal, îndreptându-se spre Extremul-Orient.

La Cronstadt (Rusia) sunt gata de plecare 4 cuirasate, 1 crucișător mare, 4 crucișători mici, 7 distrugători de torpile.

Afară de acestea au plecat spre Extremul Orient cuirasatul „*Ostada*“, crucișătorul „*Dimitrie Donscoi*“, vasul de transport „*Aurora*“ și 2 torpilóre.

Primejduirea rasei maghiare.

Cât de repede se răsbumă nesocotintele, avem dovadă în articolul publicat sub titlul de mai sus în numărul de la 14 Februarie al diariului „*Egyetértés*“.

În acest articol d-l *Hoitsy Pál* autorul teoriei fantastice despre imperiul cu 30 milioane de Maghiari, discută rezultatul trist al mișcării populației din anul trecut, care după datele oficiale prezentă numărul născerilor în Ungaria cu 34.000 mai

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Februarie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.50
Renta de corone ung. 4%	97.60
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	89.70
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	97.90
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	163.—
Renta de hartie austr.	99.80
Renta de argint austr.	99.80
Renta de aur austr.	119.40
Rente de corone austr. 4%	99.85
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.4
Losuri din 1860.	52 —
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.05
Actii de-ale Banței ung. de credit.	749 —
Actii de-ale Banței austr. de credit	638 —
Napoleoniori	19.06
Marci imperiale germane.	117.12 1/2
London vista.	240.20
Paris vista.	95.30
Note italiene	94.70

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 16 Februarie 1904.

Măsura sau greutate:	Calitatea.	Valuta in	
		Kor	fl.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	13	80
"	Grâu mijlociu	13	40
"	Grâu mai slab	12	80
"	Grâu amestecat	9	80
"	Secară frumoasă.	8	60
"	Secară mijlocie.	8	20
"	Orz frumos	7	20
"	Orz mijlociu.	7	—
"	Ovės frumos.	5	20
"	Ovės mijlociu	5	—
"	Cucuruz	8	90
"	Mălaiu (meiu)	8	—
"	Mazăre.	16	—
"	Lințe	16	80
"	Fasole.	14	—
"	Sămēntă de in.	15	90
"	Sămēntă de cânepă	7	40
"	Cartofi.	2	—
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	04
"	Carne de berbec.	—	72
100 kil.	Sēu de vită prospēt.	42	—
"	Sēu de vită topit.	60	—

Corespondent.

Se caută un corespondent, pentru imediată aplicare, care să posēdă perfect limba română, germană, eventual și maghiară.

Reflectanții sunt rugați a-și înainta ofertele împreună cu documentele de praxă, arătând și pretensiunile de salar — la:

Jacob L. Adler & Fratele

societate de bancă în comandă,
Brașov.

Un tiner comerciant român dorește a se stabili într'un sat ca boltaș. Cei ce ar dori să aibă în mijlocul lor un boltaș român să se adreseze la administrația „G. Tr.“

Provocare.

Domnul Georgiu Aiser, comerciant în Făgăraș, respective moștenitorii se invită a se anunța cât mai curând pentru regularea unei afaceri la Tipografia Th. Steinhausen's Nachf. (Adolf Reissenberger) în Sibiu.

1-8 1248.

Un candidat de avocat,

cu stil perfect maghiar și român se primesce numai de cât în cancelaria avocatului

Mátyás Lázár

Sibiu, Strada urezului nr 11.

1. (649)

„Sălăgiana“

institut de credit și economii, societate pe acțiuni în JIBOU.

CONVOCARE.

Domniș acționari ai institutului de credit și economii „Sălăgiana“ societate pe acții în Jibou, conform §. 19 din statute se invită la

a VI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Jibou la 5 Martie 1904 st. n. la 9 ore a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Esmiterea unei comisii pentru verificarea protocolului.
2. Raportul anual al Direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului.
3. Stabiirea bilanțului, distribuirea profitului și fixarea dividendelor.
4. Fixarea prețului marcelor de prezentă.
5. Alegerea a 6 membrii în direcțiune, dintre cari sortați și unul abdis
6. Propunerile prezentānde în sensul §. 32 din statute

Jibou, la 6 Februar 1904.

DIRECȚIUNEA.

Se atrage atențiunea Dilor acționari la următoarele dispozițiuni din statute:

§. 22. La adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumătate de au mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor și ca ca atari cel puțin cu o di înainte de adunarea generală au depus acțiunile lor, eventual documentele de plenipotență, la direcțiunea institutului respective la locurile desemnate de direcțiune. Acțiunile depuse la locurile desemnate se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunere s'a depus la institut cel mult în ziua premergătoare adun gen In ședința plenară direcțională din 6 Febr. 1904 st. n. pentru loșuri de autenticitate în scopul depunerilor acțiunilor s'au desemnat (ales) institutele: Albina, Victoria, Sylvania, Patria, Someșana, Oraviciana, Bihoreana și Chiorana

Contul Bilanțului

A C T I V A			P A S I V A		
	Corone	fl.		Corone	fl.
Cassa numărar	17167	08	Capital social	180000.—	—
Cambii	587634	—	" emis nouă	17691	—
" cu acoperire hipotecară	128922.—	—	Fondul de rezervă	22629	89
Credite hipotecare	83582	—	Fondul de pensuni	4716	45
Credite de Cont-Curent	51668	24	Fondul de binefaceri	72	—
Efecte	4700	—	Depuneri spre fructificare	265604	50
Realități	3608.09	—	Cambii reescomptate	172995	—
Casa institutului	9437.—	—	Dividende nerid cașe	288	—
Bon în contul Giro	1457	25	Interese trans anticipate	10547	27
" Chèque	1720	06	Diverse conturi creditore	7853	26
Mobilier	1714 40	—	Profit	22531	81
după amortisar	171.44	—			
Interese trans. restante	1299	18			
Diverse conturi debitoare	2191	32			
	704929	18		704929	18

Contul Profit și Perderi.

D E B I T			C R E D I T		
	Corone	fl.		Corone	fl.
Interese pentru depuneri	13307	08	Interese:		
" " cambii reescomptate	12 58	82	dela cambii	40715	28
" " fondul de rezervă	863	17	" credite h pote are	6312	65
" " capital soc, emis nouă	136	13	" credit de Cont-Curent	4421	6
Contribuțiune	4239	97	" efecte	194	10
10% dre la interese de depuneri	1330	7	Chirie	905	—
Marce de prezentă	1050	—	Provisiuni și diverse	15222	84
Salare și relet de quatir	5800	—			
Spese curente imprimate registre și porto	5472	05			
Amortisari	882	06			
Profit	22531	81			
	67771	83		67771	83

Jibou, la 31 Decembre 1903.

Emeric Pap m. p.
director esecutiv.

Josif Orga m. p.
contabil.

George Pop de Basesci m. p.
președinte.

Vasiliu Mica m p.
Machail Borbély m. p.

Ioan Săndor m. p.
Vas. Murășan m. p.

Gabriel Cherebețiu m. p.
Dr. Lad. Gyu-kó m. p.

Subsemnatul comitet am censurat conturile presente și le-am aflat în deplină ordine și în consonanță cu registrele institutului.

Teofil Dragomir m. p.

T. Cocian m p.
preș. comit.

Demetriu Ciunca m. p.

Dominic Rațiu m p.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la Eremias Nepoții.

Tipografia Aurel Mureșianu Brașov.